

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: R. Tjepkema (PvdA), T. Rustenbiel (D66), B. Hekkema (PvdD), H. de Waard (SP), I. Jacobs (VVD), O. van Schagen (S&S), L. Dwarshuis (CU), J. de Haan (CDA), M. Hekert (PvhN)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Initiatiefvoorstel Verbindingsstraten

00:09:31

Voorzitter: Goedemiddag. Welkom bij deze meningvormende sessie over het initiatiefvoorstel 'Aanpak van de verbindingstraten'. In juni hebben meerdere fracties, waaronder de Partij van de Arbeid, D66, ChristenUnie en GroenLinks, dit initiatiefvoorstel ingediend. Het is door het college op 17 september. Er heeft zich één inspreker gemeld. Dat is de heer Bos en die weet hoe het werkt. U mag direct gaan staan voor de 3 minuten. Neem uw tijd.

00:10:34

De heer Bos: Leden van de gemeenteraad, wethouder, fijn dat ik hier mag zijn. Het is hier altijd gezellig en zeker vandaag. Sorry?

00:10:45

Voorzitter: Excuus, we hebben de verkeerde mensen in beeld. Terwijl u praat, zullen we de juiste mensen in beeld brengen.

00:10:51

De heer Bos: Aan mijn stem herkennen ze me wel.

00:10:53

Voorzitter: Dat is zeker waar. Het heeft niets met u te maken.

00:10:57

De heer Bos: Graag maak ik gebruik van deze mogelijkheid om namens de Groninger City Club, KHN afdeling Groningen en VNO-NCW MKB Noord in te spreken op het initiatiefvoorstel over de verbindingstraten. Samen met genoemde belangenvertegenwoordigers van het voltallig bedrijfsleven hebben wij afgelopen zomer het Toekomstperspectief voor de binnenstad van Groningen gemaakt en aangeboden aan het college van B en W en de gemeenteraad. Het schetst het beeld dat ondernemend Groningen heeft van de veranderende en groter wordende binnenstad de komende tien à vijftien jaar. We sluiten aan op Geleide Groei en maken daar een match mee. Die gaat zelfs nog verder in de tijd. Dat vinden wij wel erg lang. Wij hebben aansluiting gezocht vanuit het perspectief van de ondernemers.

00:11:45

De heer Bos: Het is ons perspectief op de groter wordende binnenstad die uit veel meer bestaat dan alleen retail en horeca. Wonen, werken, kennis opdoen, kunst en cultuur en vrijetijdsbesteding zijn toegevoegd aan retail en horeca. U zult begrijpen dat de huidige te krappe binnenstad, waar we met steeds meer mensen gebruik van maken, niet voldoende is voor al deze thema's. De aanloopstraten buiten de Diepenring vormen een essentieel onderdeel van het stedelijk weefsel van Groningen. Ze verbinden de binnenstad met omliggende wijken. Ze bieden ruimte

voor lokale ondernemers, diversiteit en vernieuwing. Door te investeren in deze straten wordt niet alleen de economische vitaliteit versterkt, maar ook de leefbaarheid en aantrekkingskracht van de stad als geheel. De aanloopstraten fungeren als dynamische ontmoetingsplekken waar winkelen, werken, cultuur en wonen samenkomen.

00:12:41

De heer Bos: Een gerichte inzet op kwaliteit, identiteit en beleving in deze gebieden is cruciaal om het toekomstbestendige karakter van de Groningse binnenstad verder te versterken. Het gezamenlijke bedrijfsleven ondersteunt het initiatiefvoorstel over de verbindingsstraten volledig. Mocht u meer willen weten over het toekomstperspectief waar meer geschetst wordt over de toekomst van het bedrijfsleven op de binnenstad, vindt u het nodige op de website van de Groningen City Club. U bent van harte welkom. Dit was het.

00:13:18

Voorzitter: Voor de raadsleden die niet direct naar de website willen gaan, zijn er wellicht die nu vragen hebben aan meneer Bos. Partij voor de Dieren.

00:13:27

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. Ook dank voor de inspraakreactie en het bijgevoegde document dat is aangeleverd bij de griffie. Dat heb ik gelezen. Het is mooi om te zien dat ondernemend Groningen ook achter dit initiatiefvoorstel staat. Kunt u iets zeggen over de bereidheid van ondernemend Groningen om bij te dragen aan dit soort plannen, financieel, maar ook op andere manieren?

00:13:50

De heer Bos: Dat vind ik een pikante vraag. Wij dragen bij, want iedere ondernemer betaalt belasting. Vandaar dat wij zeggen: hoe meer ondernemers, hoe meer vreugd, want er komt belasting binnen waarmee we samen dingen kunnen betalen. Dan is er, ik krijg het woord bijna niet uit mijn strot, zoiets als reclamebelasting. Zoals het nu lijkt, gaat dat naar de algemene middelen. Hopelijk verandert dat in de toekomst. Vanuit de algemene middelen wordt elke investering in de binnenstad gefinancierd, of het vergroening is, verduurzaming of what else. Iedere ondernemer draagt bij. Groningen City Club draagt bij. Vanuit het ondernemersfonds vloeit het volledige geld van ondernemers voor ondernemers weer terug in de binnenstad. Dus heel graag. Nogmaals, we ondernemen in deze stad. Het zou heel vreemd zijn als je in de stad waar je werkt en waar veel mensen wonen niet zou kunnen of willen bijdragen. Dus dat doen we graag.

00:14:56

Voorzitter: Helder. Heel erg bedankt. Wilt u de microfoon uitdoen? Dank je wel. We schorsen de vergadering even vanwege een technisch iets. Twee minuutjes.

00:17:54

Voorzitter: We vervolgen de vergadering. Net hebben we afgesloten met de inspreker. Nogmaals dank. Omdat het een initiatiefvoorstel is, hebben de indienende fracties geen woordvoering. Zij sluiten deze sessie af met reflectie op het debat. Hier hebben zij 15 minuten voor. De niet-indienende partijen hebben allemaal 3 minuten om hun bijdrage te leveren en het college 6 minuten. We kunnen nu direct over naar

de eerste termijn. Wie wil er in de eerste termijn politieke vragen stellen aan het college? Excuses. Ik doe eerst het college. Handjes omhoog? Nee, indienende partij? College. Nee. Partij voor de Dieren.

00:18:39

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Dank u, voorzitter. Ik denk dat ik hem zo meteen ook aan de indienende fracties stel. Het college heeft in het preadvies aangegeven dat het nog wat tijd behoeft om hiermee aan de slag te gaan. Het wordt meegenomen in de andere plannen. Er is een hele goede ruimtelijke analyse gemaakt door de indieners. Volgens mij is er ruimte om wat quick wins te realiseren volgend jaar en het jaar daarna. De vraag aan het college: ziet het college daar ruimte voor?

00:19:08

Voorzitter: Nog andere vragen aan het college? Nee. Zijn er vragen voor de indienende fracties? We hebben één vraag, Partij voor de Dieren.

00:19:22

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. In lijn met de vorige vraag die ik aan het college stelde, een vraag aan de indienende fracties. Je hebt een lange doorlooptijd en ook een lang perspectief op de toekomst. Een mooi perspectief. Een broodnodig perspectief ook, als ik de ondernemersverenigingen en belangenvertegenwoordigers hoor. Vraag aan de indieners: zijn er zaken in het initiatiefvoorstel waar we al eerder mee aan de slag zouden kunnen gaan? Kunnen de indieners daarop reflecteren?

00:19:52

Voorzitter: CDA.

00:19:54

De heer De Haan - CDA: Voorzitter, dank u wel. Ten eerste complimenten aan de indieners. Als je op zo'n uitgebreide wijze met voorstellen komt en daar tijd en energie in steekt, is dat waardering waard. Ik ben benieuwd hoe de indienende partijen kijken naar de reactie van het college en hoe het vervolg eruit ziet.

00:20:19

Voorzitter: Het CDA heeft een mooie volgorde gegeven voor de route van de beantwoording. We gaan eerst naar het college.

00:20:29

De heer Van Niejenhuis - College: Voorzitter, we doen niet zo vaak de behandeling van een initiatiefvoorstel. Ik zoek even of ik nog een keer aan het woord zal komen of dat het alleen nu het geval zal zijn. Anders zal ik mijn reactie misschien iets verbreden. Ja, er wordt mij vriendelijk toegeknipt, dus die ruimte neem ik eventjes. De vraag van de Partij voor de Dieren: ziet het college ruimte voor quick wins? Is er misschien al eerder mogelijkheid om delen van dit initiatiefvoorstel uit te voeren? Ik denk dat dat zeker zo is. Het college zal daar oog voor hebben en houden de komende jaren. De indienende partijen hebben er veel werk ingestoken. Zij hebben een goede analyse gemaakt van wat er speelt aan de randen van de binnenstad. Het college heeft aangegeven dat we de conclusie delen om daar op termijn mee aan de slag te moeten gaan.

00:21:22

De heer Van Niejenhuis - College: We delen ook de conclusie dat het veel meer vraagt dan alleen een ruimtelijke aanpak. Het vraagt juist de verbinding met het creëren van een betere ruimte, maar ook het verbreden naar de programmatische aanpak. Dus welk type functie, winkel, wonen of andere voorzieningen huisvest je daar? Hoe maak je een goede brug tussen de binnenstad en alle omliggende straten? Natuurlijk moet je ook oog hebben voor verlichting, veiligheid en alles wat daarbij hoort. We zullen de komende jaren echt wel een keer een project hebben rond de randen van de binnenstad. Ik denk aan de Paterswoldseweg in relatie tot Niemeyer. Als we zo'n groot project aanpakken, zijn er vast kansen om dit voorstel erbij te pakken en te kijken of we daar ons voordeel mee kunnen doen.

00:22:08

De heer Van Niejenhuis - College: Het college heeft wel aangegeven dat het ontwikkelen van een volledig integrale aanpak op deze aanloopstraten net iets te ver gaat. De analyse wordt gedeeld. Het voorstel wordt gedeeld. We zullen zeker kijken of dat lukt.

00:22:21

Voorzitter: Bedankt. We kunnen over naar de heer Tjepkema.

00:22:25

De heer Tjepkema - PvdA: Dank, voorzitter. Dank ook aan de spreker. Op hetzelfde moment zijn we bezig geweest met twee stukken die in elkaars verlengde liggen. Het is mooi om te zien dat ondernemers op deze manier de handschoen oppakken. Dat kan in de uitwerking en uitvoering een belangrijke rol spelen. Ik ben daar erg gelukkig mee. Twee vragen. De Partij voor de Dieren als eerste. Dat ging over dat deze plannen tijd behoeven om uit te werken. Zijn er quick wins te maken? Kunnen we eerder met bepaalde zaken bezig gaan? Ik denk dat de wethouder daarover een paar nuttige dingen heeft gezegd. Hij noemt Niemeyer. Ik kan het Damsterplein noemen waar ambities zijn voor een vergroening. De Nieuwe Ebbingestraat, waar al middelen gereserveerd zijn voor de herinrichting als het gaat om mobiliteit.

00:23:08

De heer Tjepkema - PvdA: Er zijn een aantal dingen in deze aanloopstraten die op ons afkomen. Dat is een van de redenen waarom we niet te lang moeten wachten met straten waar nu al veel gebeurt. Er zijn nu kansen waarvoor al potjes geld en een aanpak zijn. Til die omhoog, voeg daar ambitie aan toe. Kijk er op die manier naar. De wethouder zei er net iets over. Ik denk dat die straten eerder in aanmerking komen als er zo'n koppelkans is. Daar gaat het initiatiefvoorstel ook deels over. Het CDA vraagt hoe de indienende partijen kijken naar de reactie van het college. Ik ben zeer blij met de reactie van het college. Ze zien de opgave waar we voor staan. Ze zien dat onze binnenstad aan het groeien is. Het college geeft aan te zien wat er om de binnenstad heen gebeurt, ook in koppeling met de wijken om de binnenstad heen. Voor een groot deel worden ambities gedeeld.

00:24:02

De heer Tjepkema - PvdA: Specifiek nog de opgave in de openbare ruimte en de koppeling aan het vastgoed. Daar gaat het initiatiefvoorstel ook over en het college heeft er iets over gezegd. Het is een grote opgave om te kijken naar wat voor

vastgoed er zit in combinatie met het ondernemerschap. Wat voor zaken wil je daar? Kunnen we dat vastgoed opknappen als we zelf met de openbare ruimte bezig gaan? Dat zie ik echt terug in de reactie van het college. De indienende partijen zijn daar heel erg blij mee.

00:24:29

Voorzitter: Helder. We kunnen over naar de tweede termijn. We gaan met elkaar in debat. Wie wil beginnen? De heer De Haan van het CDA.

00:24:46

De heer De Haan - CDA: Dank u wel, voorzitter. Ik wil wel beginnen. Een compliment had ik al gegeven. Toch staat het CDA niet onder dit initiatiefvoorstel. Wat ons betreft, toont de reactie van het college in het preadvies perfect aan waarom. Politiek is het maken van keuzes. Natuurlijk zou het mooi geweest zijn als we ook buiten de Diepenring meer straten hadden kunnen opknappen. Als je kijkt hoeveel er is gebeurd en de komende jaren nog gaat gebeuren in de binnenstad, vinden wij dat er fors wordt geïnvesteerd. Wat ons betreft, is het dan wel even mooi geweest. Als gemeente hebben we veel opgaven. Denk aan voldoende betaalbare woningen, handhaving, sport en schone openbare ruimten. Keuzes gaan ook om financiën. Als we kijken naar het hele financiële plaatje dat hierachter weg zal komen, denk ik dat we voor de komende jaren andere keuzes moeten maken.

00:26:06

Voorzitter: Het CDA.

00:26:07

De heer De Haan - CDA: Voorzitter, jammer. Een beetje debat was leuk geweest, maar ik snap het. Minder indienende partijen is soms wel handig. Ik ben blij om te horen dat er gekeken gaat worden naar die koppelkansen, de quick wins. De Partij voor de Dieren vroeg er ook naar. Wat ons betreft, gaan we kijken naar welke relatief goedkope maatregelen er wel genomen kunnen worden. Kortom, we snappen de wensen wel, maar we hebben nu niet het geld en de mensen.

00:26:36

Voorzitter: De SP.

00:26:38

De heer De Waard - SP: Dank u, voorzitter. Iemand moet toch het debat op gang brengen. Ik kan het CDA voor een groot deel volgen. Geld in de binnenstad hebben we al veel gedaan. Tegelijkertijd lees ik het initiatief ook zo dat er juist een koppeling wordt gezocht tussen de stadswijken en de binnenstad. Ziet het CDA niet de meerwaarde daarin? Is het niet wat te plat om te zeggen: dit is weer geld voor de binnenstad?

00:27:06

Voorzitter: CDA.

00:27:06

De heer De Haan - CDA: Voorzitter, het is misschien, zoals de SP zegt, wel wat te plat. Daar ben ik het ergens wel mee eens. Ik noemde net ook een rijtje andere opgaven die we hebben in onze gemeente. Wat ons betreft maken we eerst de

huidige projecten af op het wensenlijstje voor de binnenstad. Die opgaven zijn behoorlijk groot. Laten we over vijf, tien jaar verder kijken naar dit initiatiefvoorstel.

00:27:36

Voorzitter: Volgende woordvoering. Mevrouw Jacobs van de VVD.

00:27:40

Mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Dank u wel, voorzitter. Het is een prachtig stuk proza dat hier voor ons ligt. Het is een visie die al breed gedeeld wordt. Een aantal insprekers heeft de afgelopen jaren al gezegd dat we dat moeten doen. Meneer Bos en zijn club heeft met het programma Toekomstperspectief Binnenstad ditzelfde verhaal al aan ons verteld. In 'Binnenstad, ruimte voor jou' staat het ook. Eigenlijk is het een samenvatting van datgene wat er al is. Mijn fractie vindt het teleurstellend dat we het een initiatiefvoorstel noemen. Dat is het niet. Het is een stuk proza waar hele leuke, wenselijke dingen in staan. Wie zou niet willen dat de binnenstad groter wordt als onze stad groeit en er steeds meer mensen komen? Bovendien vertellen de aanpalende straten ons dat er zoveel aandacht naar de binnenstad gaat dat zij vergeten worden. We zien dat criminaliteit en ondermijning ook een rol spelen.

00:28:32

Mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Mooi, mooier, mooist, dat wil iedereen. Dat willen wij ook. We hebben gekeken op de Grote Markt. We hebben daar voor veel geld bomen gezet, maar daar groeit geen geld aan. Dat is precies wat het commentaar van het college is. En dat is precies wat er ontbreekt aan wat een initiatiefvoorstel moet zijn. Een initiatiefvoorstel is een uitgebreid voorstel waarin je een plan neerzet. Niet 24 pagina's proza waarin je het college opdraagt om een plan met dekking te maken om jouw plannen uit te voeren. Het is leuk voor de socials en LinkedIn, maar voor ons is het op zich niets nieuws. We snappen ook het advies van het college. Qua visie sluit dit bij ons aan. Dank u wel, voorzitter.

00:29:22

Voorzitter: Interruptie van de SP.

00:29:24

De heer De Waard - SP: Dank u, voorzitter. Misschien kijk ik heel anders naar initiatiefvoorstellen. Dit is geschreven door raadsleden die geen ambtelijke ondersteuning hebben om dat allemaal uit te werken. Initiatiefvoorstellen zijn ervoor om een politieke wens duidelijk te maken, waar het college verder uitvoering aan gaat geven. Dat is toch precies wat de heer Tjepkema en de mede-indieners hebben gedaan?

00:29:49

Mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Wat mij betreft, is een initiatiefvoorstel dat je voorstelt om iets te doen. Niet dat je een ander voorstelt om jouw visie uit te werken. En dan nog is het een visie die al lang en breed is gedeeld de afgelopen jaren. Die is door meneer Bos in zijn 'Toekomstperspectief binnenstad' gedeeld. Er staan een heel aantal dingen in 'Binnenstad, ruimte voor jou'. In die zin is het niets nieuws. Het is een opstapeling van wensen, die we niet hebben uitgevoerd omdat er geen geld voor is en het niet in de fasering past. Nogmaals, het zou mijn droom zijn als we dat uitvoeren in 2025, 2026, 2027. Ik sluit aan bij meneer De Haan die zegt: we willen

heel veel, wanneer kan het? Misschien moeten we ook de focus niet alleen op die paar vierkante kilometer hier leggen. Onze gemeente is een heel stuk groter.

00:30:38

Voorzitter: U heeft ook een interruptie van de heer De Haan.

00:30:40

De heer De Haan - CDA: Voorzitter, ik snap wat de VVD zegt. Het heeft toch een beetje een gratis-biergehalte. Gratis bier bestaat niet, dat weten we allemaal. Als ik naar het initiatiefvoorstel van de VVD kijk over hoe het kan, miste ik daar ook de financiële paragraaf. Is de VVD dat met mij eens?

00:31:00

Mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Ik denk dat de financiële paragraaf in sommige punten... Maar er waren hele concrete voorstellen waar precies in stond wat er moest gebeuren. Er stond letterlijk in: schaf dit af, schaf dat af. Er werd niet gevraagd om een plan te maken hoe we de grote wooncrisis in Groningen kunnen oplossen. Wij hadden juist 30 of uiteindelijk 48 concrete voorstellen. Als die gedaan worden, zeggen wij, bereiken we het ideaalbeeld. Dan hebben we de wooncrisis opgelost. De raad heeft in meerderheid gekozen om dat niet te doen. Maar het was concreet. U zegt dat gratis bier niet bestaat, dus dat zal ik nooit zeggen, maar het is heel wenselijk wat hierin staat.

00:31:44

Voorzitter: Ik stel voor om geen andere initiatiefvoorstellen door te nemen. Volgens mij hebben we het hiermee gehad. Volgende woordvoering. Partij voor de Dieren.

00:31:55

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. In tegenstelling tot de VVD zal ik mijn complimenten uitspreken aan de indieners. Het is zoals de VVD zegt dat veel van deze uitgangspunten en denkrichtingen ook al in ander vastgesteld beleid door de raad aan de orde is geweest. Het was inderdaad de Groningen City Club die een mooi toekomstperspectief heeft bedacht. Ik denk wel in de stukken te lezen dat de indieners een aantal concrete maatregelen voorstellen om aan de slag te gaan met deze aanloopstraten. Wat mijn fractie betreft, worden het verbindingsstraten tussen de binnenstad en de andere stadswijken. Er liggen best wat mogelijkheden om er al eerder mee aan de slag te gaan. De indieners hebben een mooie ruimtelijke analyse gemaakt, ook op het gebied van mobiliteit, vergroeningskansen en de verbinding tussen de Healthy Aging Campus. Daar hebben we vanmiddag een mooi werkbezoek gehad.

00:32:50

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Er zijn allerlei kansen om quick wins te realiseren op het gebied van vergroening. We zien dat de binnenstad echt een vergroeningsslag nodig heeft. Gelukkig gaan we dat doen in de Oosterstraat. We hebben dat ook op andere plekken gedaan. Dudok is een mooi voorbeeld. We zouden in de komende jaren kunnen kijken of er de mogelijkheid is om iets te doen in de aanloop. Het initiatiefvoorstel heeft een vrij langetermijnperspectief. Ik heb een indicatieve schatting gemaakt van de kosten die dit met zich mee zou brengen. Je hebt het over een bedrag van 10 tot 5 miljoen euro in die tijd. Je kunt wel kijken of je in de aanloop daarnaartoe al van alles kan doen. Zo kan je ervoor zorgen dat je door

vergroening bijdraagt aan sociale veiligheid en dat de drie gebieden een opknapper krijgen. Met quick wins en kortetermijninvesteringen kan je misschien al wat doen voor op de lange termijn. Dat is eventjes op het initiatiefvoorstel zelf.

00:33:57

De heer Hekkema - Partij voor de Dieren: Ik zie in het initiatiefvoorstel veel aanknopingspunten om in de toekomst samen met het bedrijfsleven te kijken wat er nodig is en hoe we dat kunnen doen. Je zou ook met het bedrijfsleven samen kunnen kijken naar mogelijkheden om cofinanciering te organiseren. Je hebt bijvoorbeeld het ondernemersfonds. Zo kan iedere partij zijn fair share doen om een bijdrage te leveren aan het opknappen van onze stad. De oproep aan het college is: verken die mogelijkheden. De bereidheid van ondernemers is er. Het hoeft niet een manier te zijn om geld op te halen. Kijk waar je samen mooie plannen kunt maken voor deze stad. Er ligt nog het initiatiefvoorstel voor de Diepenring. Ik zou het college willen vragen om oog te blijven houden voor de vergroening van de Diepenring en ook het voor mobiliteitsvraagstuk. Dat is misschien wel het grootste vraagstuk om een oplossing voor te maken. De uitgangspunten en de ruimtelijke analyse van dit initiatiefvoorstel zouden daar mooi in passen. Dank.

00:35:09

Voorzitter: Volgende woordvoering. Student en Stad.

00:35:14

De heer Schagen - Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Ik kan goed aansluiten bij wat de Partij voor de Dieren zegt. Dank aan de heer Tjepkema en mede-indieners voor het uitwerken van dit voorstel. Er zijn drie specifieke punten in het voorstel waar we wellicht kritisch op zijn. Het gaat allereerst om die subsidiemaatregel voor het aanpakken van je plinten. Dat moet je goed vormgeven. We moeten geen subsidies uitgeven aan mensen die dat toch al gingen doen. Maar ik heb daar vertrouwen in. Het tweede gaat over de exploitatievergunningen om bijvoorbeeld bepaalde dienstverlening niet meer toe te staan in die straten. Er staat in het voorstel een paar keer dat we dan ondermijning en witwaspraktijken kunnen voorkomen. Ik denk dat het wat genuanceerder ligt. Ik denk niet dat iemand niet gaat witwassen als dat niet in een bepaalde straat kan. Het wordt niet voorkomen, maar verplaatst zich. Dus het ligt net iets anders en daar moet rekening mee gehouden worden. Het derde punt is dat er ook een paar keer staat dat daar te veel fietsen op straat staan. Ik zie geen voorstellen om fietsparkeerplekken terug te brengen.

00:36:28

De heer Schagen - Student en Stad: Nee, het ging om fietsparkeerplekken. Het is belangrijk dat iedereen kan kortparkeren bij de supermarkt en langparkeren dicht bij je huis. Zo blijven we het fietsen stimuleren. Bij voorstellen over die specifieke straten zullen wij weer kritisch zijn. Dank u wel.

00:36:46

Voorzitter: Helder. Partij voor het Noorden.

00:36:50

De heer Hekert - Partij voor het Noorden: Dank u, voorzitter. Omwille van mijn stem houd ik het kort. Dank aan de indieners voor een uitgebreid initiatiefvoorstel. Wij zijn er ook positief over. We hebben gemerkt dat in de betreffende straten verloedering

plaatsvindt. Wij vinden het een goede keuze om te investeren in de leefbaarheid, veiligheid en ontmoeting. We kijken wel naar het preadvies van college. Misschien is de scope wat te breed en ambitieus voor op dit moment. Misschien zou het op een later moment verstandiger zijn. Dank u wel, voorzitter.

00:37:26

Voorzitter: We hebben je kunnen verstaan. SP.

00:37:30

De heer De Waard - SP: Dank, voorzitter. Ik sluit aan bij alle complimenten die gemaakt zijn over dit gedetailleerde initiatiefvoorstel, geschreven door onder andere raadslid Tjepkema. De SP vindt dat het belangrijk is dat er verbinding is tussen die wijken en het stadscentrum. Een deel van onze bewoners ziet een kloof tussen het centrum en de rest van de gemeente. Dit initiatiefvoorstel zou een mooie invulling in de oplossing kunnen geven. Ik vind het mooi dat de bewoners een plek krijgen in de verdere uitwerking. Het blijven natuurlijk plekken waar mensen moeten kunnen wonen. Als het drukker wordt in een straat kan dat met elkaar botsen. De financiën zien wij nog niet helemaal voor ons. Als daarvoor een meer concreet voorstel komt vanuit het college, zullen we dat verder bekijken. Wij kunnen de uitgangspunten prima steunen.

00:38:47

Voorzitter: Heel erg bedankt. Iedereen heeft zijn tweede termijn gehad. Eerst gaan we weer naar de wethouder en daarna naar de indienende fractie. Eerst het college, indien hij daar klaar voor is.

00:39:00

De heer Van Niejenhuis - College: Er zijn niet echt vragen gesteld door de raadsfracties aan het college. Wel is de opmerking gemaakt of het college rekening wil houden met het andere initiatiefvoorstel, de Diepenring, uit de vorige periode. Die relatie is er zeker. De Diepenring zou zich bij uitstek kunnen ontwikkelen als de plek waar de verbinding wordt gemaakt tussen de binnenstad en de ringen rondom de binnenstad. We zien al dat een plek als Dudok die functie vervult. Wie weet ook een Oosterpoort op termijn. Zo zijn er nog een aantal plekken waar dat goed zou kunnen. Die relatie zullen we zeker blijven leggen. Ik denk dat het goed is om nog een keer te benadrukken dat het college op inhoud heel erg goed begrijpt waarom dit initiatief is genomen door deze fracties.

00:39:46

De heer Van Niejenhuis - College: We zullen in de volgende periode goed moeten kijken in welke mate we hieraan uitvoering zullen en kunnen geven. Het is belangrijk dat in de volgende periode het uitvoeringsprogramma Binnenstad van een herijking wordt voorzien, aangezien een groot deel van de projecten al voltooid is of staat te beginnen. Er zullen nieuwe ambities moeten worden geformuleerd en opnieuw middelen vrij moeten worden gemaakt. Dat lijkt me bij uitstek het moment om ook de verbinding met dit initiatiefvoorstel te maken. Tot zover, voorzitter.

00:40:18

Voorzitter: Dan gaan we nu naar de reactie van de indienende fractie, Partij van de Arbeid.

00:40:25

De heer Tjepkema - PvdA: Voorzitter, het is jammer dat ik op mijn handen moest zitten omdat ik niet mee kan doen, maar ik moest typen. Echt op mijn handen zitten was het ook weer niet. Ik vind het belangrijk om goed te reageren op wat hier gezegd is. Het is een initiatiefvoorstel van meerdere partijen. Ik vind het belangrijk om goed met u daarover van mening te kunnen wisselen. Groningen is ontzettend hard aan het groeien. Het Groningen van vandaag is op geen enkele manier te vergelijken met het Groningen van het jaar 2000, en zeker ook niet met hoe Groningen zal zijn in 2050. Groningen is de komende jaren ontzettend hard aan het veranderen. We gaan duizenden woningen, werkplekken en voorzieningen bouwen op de Suiker, in de Nieuwe Held, Meerstad en Stadshavens.

00:41:15

De heer Tjepkema - PvdA: Dat vraagt dus wel wat van onze hele stad. Dat zie je juist heel goed in onze binnenstad. Dat is niet onlogisch, want onze binnenstad is het stadshart waar Groningen samenkomt. Dat moet het ook zijn. Je ziet nu al dat functies hier met elkaar beginnen te concurreren. Dat vraagt van de politiek om daar iets aan te doen. Omdat die concurrentie plaatsvindt, zie je dat er meer reuring ontstaat in de straten en wijken om de binnenstad heen. Dat vraagt van ons om keuzes te maken. Aan de ene kant biedt het kansen om daarmee bezig te gaan. Aan de andere kant zijn er risico's die je het hoofd moet bieden. Juist daarom hebben we het initiatiefvoorstel geschreven. Een actieve aanpak van verbindingsstraten, meer ruimte bieden aan economie, ervoor zorgen dat de straten er mooi bij liggen, dat het plekken voor ontmoeting blijven. Dat we dus grip houden op de ruimtelijke ontwikkeling voor heel Groningen en alle Groningers.

00:42:07

De heer Tjepkema - PvdA: Verbindingsstraten op twee manieren. Dat vind ik belangrijk om te zeggen. Aan de ene kant de verbinding tussen de binnenstad en onze wijken. Je investeert in de hele stad. Aan de andere kant ook de verbinding tussen onze inwoners. De straten waar we een aanpak voor vragen, zijn vaak centrale straten door onze buurten heen. Wat ons betreft, moeten dat ook de plekken zijn waar onze inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Tot zover even algemeen, voorzitter. Ik wil ingaan op alle reacties die gegeven zijn. Veel partijen geven complimenten op een of andere manier. Die zijn altijd mooi om in ontvangst te mogen nemen, ook namens de andere initiatiefnemers. Door een aantal partijen wordt gerefereerd aan koppelkansen die zij zien. CDA noemt er iets over. SP zegt dat er de komende tijd koppelkansen zijn, waaraan we juist nu moeten gaan werken. Partij voor de Dieren noemt het heel expliciet.

00:43:00

De heer Tjepkema - PvdA: Mooi dat partijen dat zien, want dat is precies wat wij willen met dit initiatiefvoorstel. Het is nodig om nu met een aanpak te komen en niet te wachten. Til de ambities die we nu hebben omhoog. Ga werk met werk maken. Ga nu bezig met die straten. Het CDA trapte even af. Zij zeggen: politiek is het maken van keuzes. Daarom staan we niet onder het initiatiefvoorstel, want wij maken andere keuzes. Dat mag. Toch moet ik zeggen dat de heer De Haan het hier heeft over de binnenstad. Het verbaast mij niets dat de heer De Haan het heeft over dat we in de binnenstad misschien niet meer moeten investeren. Ik kan zeggen dat ik het er niet mee eens ben. Dit is ons stadshart en dat verdient investeringen. Dat is één.

Het is belangrijker om te zeggen dat ik hoop dat het CDA inziet dat het ons, de indienende fracties, niet alleen om de binnenstad gaat, maar juist ook om de wijken daaromheen. Het zijn juist die straten die een centrale plek hebben in onze wijken. Daar vragen we nu een aanpak voor. Ik zie dat ik een vraag of interruptie heb.

00:44:04

Voorzitter: VVD.

00:44:05

Mevrouw Jacobs-Setz - VVD: Ik hoor wat meneer Tjepkema zegt. Als we de binnenstad uitbreiden, hebben we het nog steeds over een paar vierkante kilometer in onze gemeente. Ik denk dat meneer De Haan en ik dat bedoelden te zeggen. De gemeente is meer dan de paar vierkante kilometer rondom de Diepenring. We hebben wijken waar u het niet over heeft. We hebben dorpen die ook onze aandacht verdienen. Dat is, denk ik, ook een deel waar de focus naartoe moet gaan. Met het oprekken van de binnenstad blijft het nog steeds een opgerekt klein deel van onze gemeente.

00:44:40

Voorzitter: Helder. Meneer Tjepkema.

00:44:43

De heer Tjepkema - PvdA: Dat ben ik helemaal met mevrouw Jacobs eens. Ik ben het niet eens met de redenering dat we niet investeren in de rest van de gemeente of dat we dat niet zouden moeten doen. Dat doen we ook. Er wordt geïnvesteerd in Ten Boer, in Haren, in De Wijert. Er wordt geïnvesteerd in onze wijkvernieuwingswijken, in onze nieuwe stadsdelen. Dat zijn harde investeringen die deze coalitie en het college doen op dit moment. Dus ja, we investeren in de binnenstad. Ja, we vragen in dit initiatiefvoorstel juist voor de wijken om de binnenstad heen een aanpak. Het is een valse tegenstelling om te zeggen dat je daarmee niet investeert in de rest van de gemeente. Dat moeten we doen en dat wordt ook gedaan. Terugkomend op wat de VVD net in de woordvoering zei. De VVD noemt het een samenvatting van wat er al is.

00:45:29

De heer Tjepkema - PvdA: Nadrukkelijk hebben we in de ambities die het college en de coalitie en onze raad heeft uitgesproken, de verbinding gelegd met wat wij in het initiatiefvoorstel vragen. Tegelijkertijd, de Partij voor de Dieren noemt dat ook, gaat dit niet alleen om die ambities. Het gaat om het vooruit trekken van de ambities. We zien dat de straten om de binnenstad heen nu aandacht verdienen. U noemt zelf een aantal voorbeelden. Als handreiking zou ik u willen nodigen om toch met ons samen te werken. Er is criminaliteit in die straten. Juist omdat die druk zo hoog is, treedt er verloedering op. Dat vraagt met enige urgentie aandacht van de gemeente. Ik ga het hele initiatiefvoorstel niet citeren. De partijen hebben dit initiatiefvoorstel ingediend om daar nu ook al mee aan de slag te gaan.

00:46:19

De heer Tjepkema - PvdA: De VVD zegt dat het geen initiatiefvoorstel is, het is al gedaan en het is een vraag aan het college. Het is 24 kantjes. Partijen hebben er hard aan gewerkt. Er staan verzoekpunten aan het college in. Dat vinden we ook redelijk. Met het initiatiefvoorstel vragen we aan de raad om een uitspraak te doen.

We vinden dit belangrijk. We willen investeren in die verbindingsstraten. We willen de ambities omhoog tillen. Dat willen we op de kortere termijn doen. Dat is een politieke uitspraak. Er moet inderdaad nog verder uitwerking aan gegeven worden. We willen graag dat het college met scenario's komt. Misschien was het als compliment bedoeld aan mij, zeg ik tegen mevrouw Jacobs via de voorzitter, dat ik dat goed zou kunnen uitwerken. Ik denk toch dat een stedenbouwkundige daar beroepsmatig nog goed naar kan kijken.

00:47:08

De heer Tjepkema - PvdA: Er zijn in het ambtelijk apparaat ongetwijfeld mensen die er met het college beter aan kunnen werken. Het verdient verdere uitwerking. We vragen scenario's die naar de raad gaan en dan kan de raad daarover beslissen. Dat geldt trouwens ook voor de financiën waar de VVD het over heeft. We hebben in ons initiatiefvoorstel de koppeling willen leggen met een aantal potjes die er al zijn voor vergroening, aanpak van mobiliteit en het anders inrichten van bepaalde straten. Die zijn er al. Nieuwe ambities toevoegen kost wat geld. Het is niet heel onlogisch dat daar niet zomaar miljoenen voor op de plank liggen. Ik denk dat het college in alle redelijkheid aangegeven heeft dat het iets is om de komende jaren naar te kijken. Op het moment dat scenario's naar onze raad toe komen, kan de raad beslissen welk geld ze daarvoor uit willen trekken. Dan weten we ook precies hoeveel geld daarvoor nodig is en wat we daarmee willen.

00:48:01

De heer Tjepkema - PvdA: Eerst de ambities, dan het geld wat daarvoor nodig is, vaststellen. Dat lijkt mij de goede volgorde. Partij voor de Dieren zegt iets over quick wins en kortetermijninvesteringen. Dat is precies hoe de indieners het bedoeld hebben. Kansen niet laten liggen, ambities omhoog tillen voor gebieden waar we toch al mee aan de slag gaan. Dat zijn ook gebieden waar de komende jaren al een aantal dingen op de rol staan. Ik ben het zeker eens om dat samen met het bedrijfsleven te doen. De heer Bos en ik hebben daar uitvoerig contact over gehad. Het was heel toevallig dat we tegelijkertijd met die stukken bezig waren. Het is mooi dat het in elkaars verlengde ligt. We moeten dat met het bedrijfsleven oppakken.

00:48:38

De heer Tjepkema - PvdA: De koppeling maken met de aanpak van de Diepering staat voor de komende jaren op de rol. Daar hebben we in het initiatiefvoorstel iets over gezegd. Veel van deze staten monden daar uit. Het is dus heel logisch om dat in samenhang te bekijken. De complimenten van Student en Stad neem ik hartelijk in ontvangst. Subsidie voor de plinten en het goed uitwerken daarvan wordt specifiek genoemd. Daar ben ik het zeker mee eens. Als ik dat in het initiatiefvoorstel had gedaan, aanhakend op wat de VVD zei, waren de partijen daar nog langer mee bezig geweest. Vandaar dat we graag willen dat het college gaat kijken en verkennen in welke straten dat van toepassing zou kunnen zijn en onder welke voorwaarden. Dat vraagt zeker om uitwerking en terugkomst in de scenario's.

00:49:24

De heer Tjepkema - PvdA: Dienstverlening en het tegengaan van ondermijning wordt specifiek aangehaald. Het verplaatsen daarvan betekent dat ook de ondermijning zou verplaatsen. Dat zou kunnen als je dat ook specifiek zo zou verplaatsen. In het initiatiefvoorstel gaat het om bepaalde straten. De Nieuwe Ebbingestraat is daar een

goed voorbeeld van. In bepaalde straten zit eenzijdige dienstverlening en er zijn vermoedens van ondermijning. Daar willen we graag wat aan doen. Dat kan je deels doen door in het omgevingsplan de ruimte daarvoor in te perken. Of je het ergens anders terug moet laten komen, is een politieke keuze. Dat zou niet hoeven. Je kan het beperken zonder dat je er ergens anders ruimte voor biedt. Dat zou mijn antwoord op dit moment zijn. Het vraagt terecht uitwerking in scenario's. Ik denk dat ik erdoorheen ben, voorzitter. Dank.

00:50:22

Voorzitter: Dan kunnen we nu een conclusie trekken. Het gaat hier om een initiatiefvoorstel. Wilt u het ongewijzigd doorzetten naar de eerstvolgende raadsvergadering of komt er nog een aanpassinkje? Gaat die ongewijzigd door naar de volgende raad of niet?

00:50:45

De heer Tjepkema - PvdA: Wat de indienende fracties betreft, gaat die door naar de volgende raad. Er ligt een preadvies van het college. Ik zou op een aantal punten willen kijken, ook met het college, of het verstandig is om naar aanleiding daarvan het een en ander aan te passen. Ik wil het daar ook nog even met de indienende partijen over hebben. Ook doe ik een handreiking om mee te werken, mochten partijen van mening veranderd zijn na dit mooie debat en deze uitwisseling van meningen

00:51:09

Voorzitter: Dat was al bijna afsluitend. Ik dank jullie voor de aanwezigheid. Tot de volgende vergadering.